O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI INV. №
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI INV. №

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: info@xs.uz ● 2006 йил 13 январь, № 8 (3807) Жума

Кейинги йилларда Тошкент том маънода яшариб ва яшнаб бормоқда. Бу ерда кўплаб замонавий ишлаб чиқариш корхоналари, турар жой бинолари, маданий-маиший ва спорт иншоотлари ишга туширилди. Шу билан бирга, йўллар ва кўприклар, истироҳат боғлари, майдонлар тубдан реконструкция қилиниб, ўзгача чирой касб этди.

Кичик корхонанинг катта ишлари

Бу борада “Qurilish industriya xajmli uy-joy” масъулияти чекланган жамияти томонидан ҳам кенг кўламдаги бунёдкорлик ишлари олиб борилмоқда. Жумладан, жамият қурувчилари фойдаланишга топшираётган замонавий ишхона офислари, муҳташам кўп қаватли турар жойлар пойтахт кўркига-кўрк қўшмоқда. Аксарият қурилиш ашёларининг жамият тасарруфидаги 2 та заводда ишлаб чиқарилаётгани, шунингдек, минорали кран, автоуловлар ва бошқа техника воситаларининг мавжудлиги қурилаётган бинолар таннархининг арзонлашувига сабаб бўлмоқда.

СУРАТЛАРДА: Миробод туманида қад ростлаётган кўп қаватли уй қурилишидан лавҳалар акс этган.

Темур ҚУРБОНБОЕВ олган суратлар.

Жорий йилнинг 11 январь куни Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси Ижтимоий комплекси таркибига кирувчи вазирлик ва идораларнинг 2005 йилги фаолияти натижалари муҳокамасига бағишланган йиғилиш бўлиб ўтди.

Йил якунлари муҳокамаси

Вазирлик ва идоралар раҳбарларининг йиллик ҳисоботлари танқидий-таҳлилий нуқтаи назардан кўриб чиқилди. Айниқса, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2005 йил 28 январда Олий Мажлиснинг Қонунчилик палатаси ва Сенати қўшма мажлисида, шунингдек, 2005 йил 7 февралда ҳукумат аъзолари билан ўтказилган йиғилишда сўзлаган нутқларидан келиб чиқадиган вазифаларнинг бажарилишига алоҳида диққат қаратилди.

Йиғилишда Мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умуммиллий дастурининг қандай амалга оширилаётгани, “Сиҳат-саломатлик йили” давлат дастури бажарилишининг якунлари, олий таълим муассасаларида илмий тадқиқот ишларининг мақсадли йўналтирилгани ва самарадорлигини таъминлаш, соҳаларда инвестицион дастурларнинг амалга оширилиши жиддий муҳокамадан ўтказилди.

Комплекс йиғилишида, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги Фармони ижроси, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссиянинг беш йиллик фаолияти юзасидан ҳисоботлар тингланди.

Вазирлик ва идоралар, уларнинг раҳбарлари фаолияти танқидий таҳлилдан ўтказилган мазкур йиғилишда давлат дастурларида белгиланган айрим бандлар ижросида йўл қўйилаётган сусткашликлар, мутасадди ходимларнинг ўз вазифасига бўлган масъулиятини ошириш масалаларига алоҳида эътибор қаратилди.

Йиғилиш кун тартибига қўйилган барча масалалар, мавжуд камчиликларни бартараф этиш юзасидан тегишли давлат идоралари ва бошқарув органларига аниқ топшириқлар берилди, 2006 йилда қилиниши лозим бўлган муҳим вазифалар белгилаб олинди.

Ернинг муносиб эгасини топиш — долзарб масала

ДАСТУРХОН ЗИЙНАТИ ФЕРМЕРГА БОҒЛИҚ

Мамлакатимиз қишлоқ хўжалигида олиб борилаётган иқтисодий ислоҳотлар тобора жадал тус олмоқда. Кейинги йилларда орттирилган тажрибалардан келиб чиқиб, ҳаётга татбиқ этилаётган оқилона сиёсатнинг мантиқий давоми сифатида фермерлик ҳаракатини янада ривожлантириш, унга кенг йўл очишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Хусусан, Президентимизнинг 2005 йил 8 ноябрдаги “2006 йилда қишлоқ хўжалик корхоналари(ширкатлар)ни фермер хўжаликларига айлантиришга оид чора-тадбирлар тўғрисида”ги 215-сонли Қарорига асосан, зарар кўриб ишлаётган, паст рентабелли, истиқболсиз 428 та ширкат хўжалиги ерларини танловлар асосида унинг ҳақиқий эгаларига бериш кўзда тутилган эди. Ҳозирги пайтда бу жараён муваффақиятли якунланмоқда.

Одатда, касбимиз тақозосига кўра, мамлакатимиз ҳудудларида хизмат сафарларида кўплаб соҳа вакиллари, айниқса, далада меҳнат қилаётган оддий кишилар билан яқиндан суҳбатлашишимизга тўғри келади. Шундай пайтларда деҳқончиликда бой тажрибага эга инсонларнинг ўй-фикрлари билан ҳам қизиқамиз, албатта. Мисол учун, вилоятларда бўлиб ўтаётган танлов жараёнларини кузатганимизда, баъзи бир ҳақли саволларни эшитдик: “Ерлар пахта ва ғалла етиштириш учун фермерларга бўлиб берилаяпти. Танловлар ошкора, холис ва адолатли ўтаяпти. Бу яхши. Лекин мавжуд боғ ва токзорларнинг тақдири нима бўлади? Улар ўз ҳолича қолаверадими? Ахир, бизда кўплаб ноз-неъмат етиштириш учун жуда қулай шароит бор-ку?” Очиғи, айни шу масала кўпчиликни ўйлантираётган эди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг шу йил 9 январдаги “Мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасида иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги Фармони ҳамда 11 январдаги “Мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасини ислоҳ қилиш бўйича ташкилий чора-тадбирлар тўғрисида”ги Қарори айни муддао бўлди. Аввало, мазкур ҳужжатлар, таъбир жоиз бўлса, қишлоқ хўжалигида амалга оширилаётган ислоҳотларнинг навбатдаги босқичини бошлаб берганлиги билан аҳамиятлидир. Чунки уларда мамлакатимизда мева-сабзавотчилик маҳсулотлари ва узум етиштириш ҳамда уни комплекс қайта ишлашни ривожлантириш, тармоқ самарадорлигини ошириш, шунингдек, зарур экспорт базасини яратишнинг энг муҳим шартлари аниқ белгилаб берилган.

Фармонга кўра, мева-сабзавотчилик ва узумчиликка ихтисослашган қишлоқ хўжалиги кооперативлари (ширкатлари) Ўзбекистон Республикасининг “Фермер хўжалиги тўғрисида”ги Қонуни талабларига қатъий риоя қилган ҳолда фермер хўжаликларига айлантирилади. Шу мақсадда қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ишлаб чиқаришни ташкил қилишда, ўз меҳнати натижалари, етиштирилган маҳсулот ва даромадларни тасарруф этишда фермерларнинг ҳуқуқлари ва мустақиллиги кенгайтирилади. Фермер хўжаликлари томонидан қишлоқ хўжалик маҳсулотларини қайта ишлашнинг тез мослашувчан замонавий кичик технологияларидан фойдаланадиган, шу жумладан, хорижий инвесторлар иштирокидаги агросаноат фирмалари ихтиёрийлик асосида шакллантирилиб, мавжуд қайта ташкил этиш корхоналари модернизация қилинади. Мева-сабзавот маҳсулотлари экспортини кенгайтириш борасида янада қулайлик яратиш учун эса, ишлаб чиқариш ва бозор инфратузилмаси ташкил этилади.

Энг муҳими, ширкат хўжаликлари негизида барпо этиладиган боғдорчилик ва узумчилик фермер хўжаликлари ягона ер солиғи тўлашдан — 5 йил муддатга, янги ташкил этилган агросаноат фирмалари даромад(фойда) солиғи, ер солиғи, мулк солиғи, қўшилган қиймат солиғи(импортга қўшилган қиймат солиғидан ташқари), ягона солиқ тўлови тўлашдан — 3 йил муддатга озод қилинади. Солиқ солишдан бўшайдиган маблағлар мақсадли тартибда мева-сабзавот маҳсулотларини қайта ишлашни ривожлантиришга, боғ ва токзорлар барпо этиш ҳамда уларни кенгайтиришга йўналтирилади.

— Газеталарда чиққан Фармон ва Қарорни диққат билан ўқиб чиқдим, — дейди шаҳрисабзлик тажрибали деҳқон Мамасоли Мамадалиев. — Чиндан ҳам, бу ҳужжатда бўлажак фермерларга тармоқни ривожлантириш учун жуда катта қулайликлар яратилиб, яхши имтиёзлар берилибди. Солиқдан озод бўлганимизни айтмайсизми? Чунки кўп йиллардан бери ширкат хўжалигида ишлаб, узум етиштираман. Аммо манфаатдорлик унутиб қўйилгани, ер эгасиз қолганлиги туфайли токзорлар ҳосилдорлиги пасайиб кетди. Энди, насиб этса, узумчилик йўналишидаги фермер хўжалигини ташкил этмоқчиман. Бунинг учун тажрибам бор, имкониятларим ҳам етарлидир.

Бундай улуғ ниятни дилига жо этган боғбонлар, сабзавоткорлар, соҳибкорлар юртимизда кўп. Улар етиштирадиган мева-сабзавот, узум маҳсулотлари нафақат сизу бизнинг дастурхонимизни безайди, балки уни хорижга экспорт қилишдан тушадиган валюта ҳисобига давлатимиз иқтисодиёти янада равнақ топади.

Шу ўринда яна бир савол туғилиши мумкин: хўш, мева-сабзавотчилик, узумчилик йўналишларида фермер хўжаликлари ташкил этилар экан, бу жараён қандай талаблар асосида амалга оширилади? Президентимизнинг “Мева-сабзавотчилик ва узумчилик соҳасини ислоҳ қилиш бўйича ташкилий чора-тадбирлар

(Давоми 2-бетда).

Бевосита мулоқот

САВОЛЛАР КЎП БЎЛДИ

Газетамизнинг кўпчиликда қизиқиш уйғотган рукнларидан бири — «Бевосита мулоқот» янги йилда яна ўз фаолиятини бошлади. Мулоқотнинг дастлабкиси таҳририятимиз томонидан шу йилнинг 12 январида республика соғлиқни сақлаш вазири Феруз Назиров иштирокида уюштирилди. Мамлакатимиз Президентининг 2005 йил 1 декабрдаги «Тиббиёт ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги Қарорини амалга ошириш бўйича юртимизда олиб борилаётган ишлар ва умуман ҳозирги кунда тиббиёт соҳасида фаол давом этаётган ислоҳотларга халқимизнинг катта қизиқиши бундай суҳбатнинг долзарблигини аён этиб турган эди.

Вазир Ф. Назиров 12 январь куни эрталаб соат 10.00 дан 12.00 гача, мамлакатимизнинг олис ва яқин ҳудудларида яшаётган фуқаролар билан телефон орқали дилдан ва қизғин суҳбат қилди. Саволлар кўп бўлди ва уларда ҳозирги тиббиётга оид ҳаётий масалалар кўтарилди. Вазир саволларга имкон қадар муфассал ва аниқ-тиниқ жавоблар қилди. Айрим масалалар вазирлик назоратига олинди, бир қатор жиддий дардман одамларга эса амалий ва тезкор ёрдам бериш бўйича аниқ кўрсатмалар берилди. Хулоса битта: ушбу мулоқот кенг жамоатчилик учун ҳам, вазирлик учун ҳам фойдали бўлди.

Соғлиқни сақлаш вазири билан бевосита мулоқотнинг тафсилоти газетанинг навбатдаги сонларида чоп этилади.

Ҳокимлар ўқуви

Шу кунларда Фарғона водийси вилоятлари ҳоким ўринбосарлари, туман ва шаҳар ҳокимлари иштирокида давра суҳбатлари ўтказилмоқда.

Фарғона вилояти ҳокимлигида бўлиб ўтган тадбирнинг дастлабки куни «Ўзбекистонда демократлаштиришни чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини барпо этиш йўлида» мавзуида амалий машғулот бўлиб ўтди. Унда мамлакатимиз Президенти И. Каримовнинг Конституциямизнинг 13 йиллигига бағишланган тантанали маросимдаги маърузасининг видеотасвири намойиш қилинди.

Ўн кун давом этадиган ушбу семинар-мунозарада иқтисодий-ижтимоий, маънавий-маърифий масалаларга оид 40 дан зиёд мавзуларда чиқишлар уюштирилиши, баҳс-мунозаралар ўтказилиши кўзда тутилган.

Набижон СОБИР,
«Халқ сўзи» мухбири.

14 январь — Ватан ҳимоячилари куни

«ЎЗБЕКИСТОН — ОНА ЮРТИМ»

Ўзбекистон Республикаси Қуролли Кучлари Марказий музейида Ватан ҳимоячилари кунига бағишланган “Ўзбекистон — она юртим” мавзуидаги анъанавий олтинчи умумармия бадиий ижодиёти кўргазмаси очилди.

Бир ой давом этадиган ушбу тадбирда Қуролли Кучларимиз сафида хизмат қилаётган ҳарбий ижодкорларнинг халқ амалий санъати ва рассомчиликка оид олтмишдан зиёд асари намойиш этилмоқда. Улар орасида, айниқса, кичик сержант Р.Абдулатиповнинг “Мустақил Ўзбекистонни ҳимоя қилиш — муқаддас бурчимиз”, оддий аскар Л.Шухратовнинг “Истиқлол посбонлари”, сержант А.Отахоновнинг “Чексиз дунё” деб номланган картиналари томошабинларда катта қизиқиш уйғотмоқда.

Жасур КЕНГБОЕВ,
ЎзА мухбири.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу,

Муборак Ийд ал-Адҳо муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига Саудия Арабистони халқи, ҳукумати ва шахсан ўз номимдан самимий тилаклар ва эзгу истакларимни йўллаб, Сиз, Жаноби Олийларига сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, биродар Ўзбекистон халқига эса тараққиёт ва равнақ тилашдан мамнунман.

Аллоҳ таборак ва таолодан ушбу муборак онларда ислом умматига юксалиш ва тараққиёт ато этишини тилаб қоламан.

Самимий эҳтиром ила,

Абдулла бин Абдулазиз Ол САУД,
Икки муқаддас масжид ходими,
Саудия Арабистони Подшоҳи.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу,

Муборак Ийд ал-Адҳо муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига самимий тилак ва эзгу истакларимни йўллашдан мамнунман. Сизга сиҳат-саломатлик, биродар Ўзбекистон халқига фаровонлик тилайман.

Ушбу фазилатли айёмда Аллоҳ таборак ва таолодан барча ислом умматига қут-барака ато этишини сўраб қоламан.

Самимий эҳтиром ила,

Султон бин Абдулазиз Ол САУД,
Саудия Арабистони Валиаҳди,
Вазирлар Маҳкамаси раисининг ўринбосари,
Мудофаа ва авиация вазири, Бош Назоратчи.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Қурбон ҳайити муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига энг самимий табрик ва эзгу тилакларимни йўллашдан беҳад мамнунман.

Фурсатдан фойдаланиб, қодир Аллоҳдан Сизга сиҳат-саломатлик, бахт-саодат, мамлакатингиз халқи ва мусулмон умматига доимий тараққиёт ва фаровонлик ато этишини тилайман.

Юксак эҳтиром ила,

Муҳаммад Ҳусний МУБОРАК,
Миср Араб Республикаси Президенти.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Муборак Қурбон ҳайити муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига энг самимий табрик ва эзгу тилакларимни изҳор этиб, Сизга мустаҳкам соғлиқ, дўст Ўзбекистон халқига доимий тараққиёт ва фаровонлик тилайман.

Ушбу қутлуғ айёмда мусулмон уммати бирдамлик ва ҳамжиҳатликка эришишини истаб қоламан.

Жаноби Олийлари, Сизга бўлган юксак эҳтиромларимни қабул этгайсиз.

Ҳайитингиз муборак бўлсин!

Саъд ал-Абдулла ас-Салим ас-САБОҲ,
Қувайт Давлати Валиаҳди.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ислом аҳли муборак Қурбон ҳайитини нишонлаётган ушбу онларда Сиз, Жаноби Олийларига самимий табрик ва эзгу истакларимни билдириб, биродар Ўзбекистон халқига доимий тараққиёт ва равнақ тилайман.

Қобус бин САИД,
Уммон Султони.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Қурбон ҳайити муносабати билан БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти ва шахсан ўз номимдан Сиз, Жаноби Олийларига бахт-саодат ва муваффақиятлар тилашга ижозат бергайсиз.

Мамлакатингиз тинчлиги ва равнақи сари олиб бораётган раҳбарлик ишларингизда Яратганнинг ўзи Сизга куч-қувват ва сиҳат-саломатлик ато этсин.

Чуқур эҳтиромимни қабул этгайсиз.

Жак ДИУФ,
БМТнинг Озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалиги ташкилоти Бош директори.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Жаноби Олийлари,

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу,

Муборак Ийд ал-Адҳо муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига ўзимнинг энг самимий табрик ва эзгу истакларимни йўллаш шарафига муяссарман. Аллоҳ Сизга ва буюк халқингиз ҳамда ислом уммати хизматидаги фаолиятингизга мададкор бўлсин.

Яратган Ҳақ таолодан Сизга мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат, Ўзбекистон халқига қут-барака ва фаровонлик, ислом умматига тараққиёт, бирлик ва зафарлар ато этишини тилаб қоламан.

Сизга бўлган чуқур эҳтиромимни қабул этгайсиз.

Акмалиддин ЭҲСОН ўғли,
Ислом конференцияси ташкилоти Бош котиби.

* * *

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Жаноби Олийларига

Ассалому алайкум ва раҳматуллоҳи ва баракотуҳу,

Сизни ва ҳамюртларимизни қутлуғ айём — Қурбон ҳайити муносабати билан Саудия Арабистонидаги ватандошлар номидан чин қалбдан муборакбод этамиз.

Мустақиллик йилларида она юртимизда Сизнинг раҳбарлигингизда амалга оширилаётган барча ижобий ўзгаришлар, жумладан диний ва миллий қадриятларимизга эътибор ва эҳтиромдан биз ватандошлар беҳад мамнунмиз.

Яратгандан Сиз раҳнамолик қилаётган мустақил юртимиз ҳамиша омон, элимиз тинч ва осойишта, фуқаролар ҳаёти фаровон бўлишини дуо ила сўраб қоламиз.

Сиз, муҳтарам Президентимизга сиҳат-саломатлик, эл-юрт тинчлиги ва фаровонлиги йўлидаги олийжаноб фаолиятингиз бардавом бўлишини тилаймиз.

Эҳтиром ила,

Саудиялик ватандошлар номидан,

Сафохон тўра Жалолхон ўғли Марғилоний,
Тўрахон Аъзамхон Жалолхон ўғли Марғилоний,
Абдураҳмон хўжа Туркистоний, Мелибек Исҳоқбек, Мўминжон Олимжон ибн Исмоил.

Якун

Бугунги бозор муносабатлари шароитида кимнинг қандай ишлаётганини билдирадиган асосий кўрсаткич фойда бўлиб қолди. Эркин иқтисодиётнинг ана шу қонун-қоидаларига ўз вақтида мослашган жамоалар тез ривожланиб кетаяпти. Мулкдорлар ва меҳнат жамоаси аъзоларининг моддий манфаатдорлиги ошиб, улар катта даромадга эга бўлишмоқда. Буни «Қашқадарёнефтгазсаноатқурилиш» очиқ акциядорлик жамияти мисолида ҳам яққол кўриш мумкин.

ЎЗИГА ИШОНГАН ЎЗГАНИ ҲАМ ИШОНТИРАДИ

Жамият қурувчилари асосан мамлакатимиз нефть ва газ саноатининг йирик бўлинмалари — Муборак газни қайта ишлаш заводи, Муборак ва Шўртан нефть ва газ қазиб чиқариш унитар корхоналари, Шўртан газ-кимё мажмуида қурилиш, ободончилик ишларини олиб боришмоқда. Шу корхоналарнинг буюртмаларига кўра, Қарши, Муборак, Ғузор шаҳарларида бунёд этилган замонавий уй-жойлар, маданий-маиший, спорт иншоотлари ўзига хос меъморий ечимлари билан ажралиб туради.

Аксарият қурилиш ташкилотлари қарздорлик ботқоғига ботиб, иқтисодий ночор аҳволга тушиб қолган бир пайтда бу жамоа тобора ривожланиб бораётганининг боиси нимада?

Ушбу саволга ҳиссадорлик жамияти бошқаруви раиси Маҳмуд Бозоров шундай жавоб берди:

— Жамоамиз аъзоларининг иқтисодий ислоҳотлар талабларини тўғри тушуниб, бозор муносабатларига тез мослашгани ишда катта фойда бераяпти. «Ким иш таклиф қиларкин?» деб кутиб ўтирганимиз йўқ. Тендерларда дадил қатнашиб, йирик объектларни ютиб олаяпмиз. Қурилиш технологиясини доимо янгилаб бораяпмиз. Натижада ҳар қандай объектни ўз вақтида ва сифатли қуриб битказаяпмиз. Буларнинг ҳаммаси иқтисодий кўрсаткичларимиз янада яхши бўлишини таъминламоқда.

Ҳиссадорлик жамиятининг иқтисодий фаолиятини таҳлил қилар эканмиз, бошқарув раисининг ишонч билан гапириши бежиз эмаслигига амин бўлдик. Мисол учун, 2005 йилнинг тўққиз ойлик ҳисоботида бош пудрат бўйича 19 миллиард 279 миллион сўмлик иш бажарилгани қайд этилган. Бу 2004 йилнинг шу давридагига нисбатан беш баравар кўпдир.

Бу даражада ўсиш ўз-ўзидан бўлмаган, албатта. Жамият бош муҳандиси Муродулла Мирзаевнинг таъкидлашича, янги техника воситалари сотиб олинганлиги, қурилиш материаллари таъминоти яхшиланганлиги иш суръатининг ошишида муҳим омил бўлаётир.

Дарҳақиқат, 2005 йилнинг ўзида 275 миллион сўмлик янги техника сотиб олинган. Пировардида ишлаб чиқариш имкониятлари кенгайибгина қолмасдан, кўплаб янги иш ўринлари ҳам яратилди. Бугунги эса жамият бўлинмаларида жами 1349 киши меҳнат қилаяпти.

Эътиборлиси, зарурат туғилганда, «Ўзбекнефтгаз» холдинг компаниясининг Хоразм, Бухоро вилоятлари ва Тошкент шаҳридаги қурилиш ташкилотлари вакиллари ҳам ишга жалб қилинаяпти. Уларнинг кучи билан ҳар ойда 2-2,5 миллиард сўмлик қурилиш ишлари бажарилаяпти.

Ана шу ютуқларга жамоанинг ҳар бир аъзоси муносиб ҳисса қўшаётгани, айниқса, таҳсинга лойиқдир. Ўзининг ҳалол меҳнати билан жамоада тилга тушган фидойилар кўп-да. Илғорлар ҳақида гап кетганда, хусусан, иш юритувчилар Баҳодир Умаров ва Жовли Турдиқулов, қурувчилар етакчилари Жўра Акиев ва Насрулло Неъматов, монтажчи Алишер Жўраевнинг номларини биринчилар қаторида тилга олиш жоиз.

«Даромадга яраша буромад» деганларидек, қурувчиларнинг иш ҳақлари ҳам тобора ошиб бораяпти. Айни пайтда бир кишининг ўртача ойлик даромади 168 минг сўмга тўғри келмоқда. Бунга бепул иссиқ овқат ва бошқа имтиёзлар кирмайди, албатта. Яна шуни таъкидлаш керакки, ишчиларнинг иш ҳақи ойма-ой тарқатилаяпти.

Бундан ташқари, акциядорлар умумий фойдадан ҳам каттагина дивиденд олишади. Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш вилоят бошқармасининг бошлиғи Шавкат Маматовнинг сўзларига қараганда, жами 110 та акциядорлик жамияти бор. Улар орасида «Қашқадарёнефтгазсаноатқурилиш» алоҳида мавқега эга. Бунинг сабаби шундаки, бу ерда акциядорлик жамиятларини тузишдан кўзланган асосий мақсад — мулк эгасининг фойда олиши мунтазам равишда таъминланаяпти. Фойданинг дивиденд учун ажратилаётган қисми йилдан-йилга ошиб, акциядорларга ўз улуши мунтазам тўлаб келинаяпти. Жамиятда 2003 йил якуни бўйича қарийб 118 миллион сўм, яъни номинал қиймати 100 сўм бўлган ҳар бир акцияга 230 сўмдан дивиденд тўланган бўлса, 2004 йил якунида фойданинг 358,77 миллион сўми дивиденд тўлови учун ажратилди. Бу — ҳар бир акциядор жамиятдаги улушига нисбатан 700 фоиз кўп даромад олди, демакдир.

Биз акциядорлик жамияти бош ҳисобчиси Иброҳим Ҳамидов билан бирга йил якунларига оид баъзи ҳисоб-китоблар ҳақида гаплашдик. Жамоа 2005 йилнинг тўққиз ойини 1 миллиард 392 миллион сўм фойда билан якунлаган экан. Ҳар ойда бу рақам 100-150 миллион сўмга кўпайиб бораяпти. «Якуний дивиденд миқдори ҳам 2004 йилдагидан икки баравар кўпаяди», — дейди бош ҳисобчи ишонч билан.

Янги йилдан бошлаб қурувчиларнинг асосий қисми Қарши шаҳрининг 2700 йиллигига тайёргарлик тадбирларига кирган муҳим объектларда меҳнат қилишаяпти. Яқинда шаҳарнинг 7-митти туманида 40 хонадонга мўлжалланган кўп қаватли уй фойдаланишга топширилди. Марказий кўча юзида эса яна иккита уй қурилиши бошлаб юборилди. Шаҳар юбилейи арафасида бу уйлар ҳам ўз эгаларига топширилади.

15 минг томошабинга мўлжалланган ёпиқ стадионда эса иш қизғин. Қурувчилар бу улкан спорт иншоотини жорий йилнинг биринчи чорагида ишга тушириш учун астойдил меҳнат қилишмоқда. Стадион қурилишининг тендер баҳоси 4 миллиард 111 миллион сўм бўлиб, унинг ёнида бунёд этилаётган қўшимча спорт майдонлари, иншоотлар ҳам ҳисобга олинса, бу кўрсаткич жами 7 миллиард сўмга етади.

Бундай катта ҳажмдаги қурилишлар ҳар кимга ҳам ишониб топширилавермайди. Тендерда ўзига ишонган, кучига, маҳоратига ўзгаларни ҳам ишонтира олган жамоаларгина ютиб чиқади. «Қашқадарёнефтгазсаноатқурилиш» очиқ турдаги акциядорлик жамияти қурувчилари ана шундай ишончга сазовор бўлганликлари билан ҳақли равишда фахрланадилар.

Б. НОРҚОБИЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Дил изҳори

Эзгуликнинг адоғи йўқ

Фарғона шаҳрининг Қиргули мавзесидаги кўпқаватли уйларда истиқомат қиламиз. Миллатимиз, динимиз турлича бўлишига қарамай, меҳр-оқибатни эътиқод билиб яшаймиз. Айниқса, Янги йил, Наврўз тантаналари, Мустақиллик байрамларида «дом»дагилар бир хонадонга тўпланиб, қувончимизни баҳам кўришга одатланиб қолганмиз.

Куни кеча нишонланган Янги йилда ҳам аксар қўшнилар, ўзбекчасига айтганда, халфана дастурхон тузадик. Табиийки, Президентимизнинг Ўзбекистон халқига янги йил табригини ҳам биргаликда эшитдик. Айниқса, табрикдаги «Инсон ва унинг манфаатларини таъминлаш, ижтимоий ёрдамга муҳтож қатламларга доимий эътибор ва кўмак бериш, жамиятимизда ўзаро ҳамжиҳатлик, мурувват ва бағрикенглик муҳитини янада мустаҳкамлаш, аҳолимиз учун муносиб турмуш шароитини яратиш, эл-юрт фаровонлигини ошириш масалалари янги йилда ҳам биз учун долзарб ва устувор вазифа бўлиб қолаверади», деган сўзлари қалбларимизнинг энг нозик торларини чертиб ўтди.

Бу сўзларни даврамизда ўтирган, ота-онасидан эрта ажраб, кекса бувисининг қарамоғида улғаяётган Ирина Гигалаева ҳам тинглаб, кўзларида ёш қалқиди. Ёш қизалоқнинг ҳолатини кўриб, ҳаммамизнинг кўнглимиз алланечук бўлиб кетди.

Эрталаб, Янги йилнинг дастлабки куни бўлишига қарамай, беш-олти қўшни вилоят ҳокимлигига йўл олдик. Бизга ҳокимлик бош мутахассиси, вояга етмаганлар ишлари бўйича комиссия масъул котиби Иброҳимхон Рашидов пешвоз чиқди. Биз вояга етмаган қизалоқ жамоатчилик назоратидан четда қолаётганлиги, оиладаги муҳит яхши эмаслиги, агар эътибор берилмаса, қизча бошқача доиралар таъсирига тушиб қолишини айтдик. Масъул котиб мурожаатимизни ўша куниёқ вилоят ҳокими, вояга етмаганлар ишлари бўйича вилоят комиссияси раиси Ш. Нурматовга етказибди. Орадан кун ўтмай, қизнинг ҳаётида туб бурилиш бўлди. Ирахон «Азот» бирлашмасининг тиббиёт бўлимига ишга жойлашди, ётоқхонадан эса турар-жой беришди. Суюнганидан ўзини қўярга жой топа олмаяпти.

Биз ҳаммаҳаллалар бу хайрли ишга қўл урганимиздан бошимиз осмонда юрибмиз. Ахир, эндигина катта ҳаётга кириб келаётган мурғак қалб, норасида қизалоқ ўз йўлини топиб олса, бундан ортиқ бахт борми?!

Зулфия ОЛЕШЕНКО.
Фарғона вилояти.

Қишнинг совуқ кунларида хонадонларни бир меъёрда иситиб бериш катта масъулият талаб қиладиган вазифадир. Қорақалпоғистон Республикасида бу юмуш "Коммунал иссиқлик маркази" очиқ акциядорлик жамияти зиммасига юклатилган. Корхона жамоаси мавжуд 135 та қозонхона орқали аҳолига намунали хизмат кўрсатиб, ўзларига билдирилган ишончни оқлашмоқда.

СУРАТДА: оператор Икром Кутлимуратов.

Бердиниёз АЛЛАШЕВ (ЎзА) олган сурат.

ДАСТУРХОН ЗИЙНАТИ ФЕРМЕРГА БОҒЛИҚ

(Давоми. Боши 1-бетда).

тўғрисида"ги Қарорида бу масала бўйича ҳам аниқ йўл-йўриқлар белгилаб берилган. Аниқроқ қилиб айтганда, тугатилаётган қишлоқ хўжалиги кооперативлари(ширкатлари) негизида фермер хўжаликлари ташкил қилишда бир неча талаблар бажарилиши шарт. Жумладан, ер участкаси ижараси ҳақидаги шартномада мавжуд ихтисослашувни сақлаб қолиш, фермерларнинг боғ ва токзорлардан, шунингдек, ажратилган лимит бўйича сув ресурсларидан оқилона фойдаланиш мажбуриятлари акс этиши керак. Боғ ва токзорларни сотиш эса тугатилаётган қишлоқ хўжалиги кооперативининг умумий йиғилиши қарори билан фақат ширкат пайчилари ва аъзолари ўртасида ўтказиладиган ёпиқ "Кимошди" савдоси орқали амалга оширилади. Шу мақсадда жорий йил 20 мартга қадар фермер хўжаликларини ташкил қилиш учун даъвогарлар ўртасида холис ва ошкора танлов, "Кимошди" савдоларини ўтказишга жамоатчилик ҳамда фуқаролар йиғини вакилларини жалб этиб, ҳаққонийлик, очиқлик ва ижтимоий адолат талабларига қатъий риоя қилган ҳолда ғолиблар аниқланади. Қарорда, шунингдек, ушбу йўналишда ташкил этиладиган фермер хўжаликларининг қайта ишлаш корхоналари ўртасидаги шартнома муносабатлари ҳам белгилаб берилганки, янгича усулда иш юритишда унинг аҳамияти ҳам салмоқлидир.

Хуллас, Президентимизнинг ушбу Фармони ва Қарори қишлоқ хўжалигида узоқни кўзлаб амалга оширилаётган ислоҳотларни яна бир поғонага кўтаришда муҳим асос бўлиб хизмат қилади. Бу, ўз навбатида, давлатимиз иқтисодиёти янада мустаҳкамланиши, аҳоли турмуш тарзи ҳар қачонгидан ҳам яхшироқ бўлишига имкон беради.

Шавкат ОРТИҚОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

«ПАРРАНДА ГРИППИ»ГА ҚАРШИ БИРГАЛИКДА КУРАШМОҚ ЛОЗИМ

Ўзбекистон Республикаси санитария-эпидемиология ва ветеринария хизматлари томонидан ўтказилаётган доимий мониторинг тадқиқотлари маълумотларига кўра, мамлакатимизда "парранда гриппи" билан касалланиш ҳоллари йўқ. Айни пайтда оммавий ахборот воситалари ҳар куни турли давлатларда ушбу юқумли касалликнинг янги ўчоқлари пайдо бўлаётгани тўғрисида бонг урмоқда. ЎзА мухбири Ўзбекистон Республикаси Бош санитария врачи, соғлиқни сақлаш вазирининг ўринбосари Бахтиёр НИЁЗМАТОВдан ушбу хавфли инфекциянинг республикамиз ҳудудига кириб келишига йўл қўймаслик учун қандай чоралар кўрилаётгани ҳақида сўзлаб беришни илтимос қилди.

— Ҳақиқатан ҳам, кейинги пайтда дунёнинг кўпгина давлатларида "парранда гриппи" касаллиги қайд этилмоқда, — дейди Б.Ниёзматов. — Аввал касаллик Жануби-Шарқий Осиё мамлакатларида тарқалган бўлса, бугунги кунда ушбу инфекциянинг Европадаги турли давлатлар ва Туркияда авж олиши кузатилмоқда. Табиийки, бундай вазият ташвиш туғдирмоқда ва Ўзбекистон давлат санитария-эпидемиология назорати мутахассислари ҳамда ветеринария шифокорларидан доимо огоҳ ва ҳушёр бўлишни талаб этмоқда. Бу борада аниқ чора-тадбирлар мажмуи ишлаб чиқилган бўлиб, уларнинг амалга оширилиши мамлакатимизга "парранда гриппи"нинг кириб келиш хавфини кескин камайтиришга ёрдам беради.

Шуни таъкидлаш керакки, бундай ишлар анчадан буён ва мунтазам амалга оширилмоқда. Натижада дунёда ушбу касалликнинг тарқалиши кенгайиб бораётганига қарамай, республикамизда тинч эпизоотик ва эпидемиологик вазият сақланмоқда. Ўзбекистонда ҳозиргача уй паррандаларининг ва одамларнинг ушбу касалликка чалинганлиги бўйича бирорта ҳам ҳолат қайд этилгани йўқ. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2005 йил 5 август ва 13 октябрда қабул қилинган қарорларига мувофиқ, республикамиз ҳудудига Россия, Қозоғистон, Болгария, Руминия ва Туркиядан тирик уй паррандаси, унинг гўшти, тухуми ва ундан тайёрланган маҳсулотларни олиб келиш вақтинча манъ этилган.

Ушбу хавфли юқумли касаллик грипп касаллиги турига киритилгани бежиз эмас. Негаки, унинг кўринишлари кўплаб ўткир респираторли вирусли инфекциялар ва грипп касаллигига ўхшаб кетади. Айни пайтда касалликнинг клиник аломатлари яққол намоён бўлади. Жаҳон амалиёти шуни кўрсатадики, ушбу касалликларга нисбатан қўлланадиган профилактика чоралари организмни "парранда гриппи"дан ҳимоя қилиш имконини беради. Шу сабабли Ўзбекистонда ҳозирги куз-қиш мавсумида ўткир респираторли вирусли инфекция ва грипп тарқалишининг олдини олишга оид ишлар кучайтирилган. Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузурида ушбу касалликларга қарши курашиш бўйича республика штаби кечаю кундуз ишлаб турибди. Бу каби тузилмалар вилоятларда ҳам ташкил этилган. Бундан ташқари, аҳолини эмлаш ишлари йўлга қўйилди ва бугунгача 250 минг нафардан ортиқ киши эмланди. Бу ишлар ўз натижасини бермоқда. Ҳозирги мавсумда ўткир респираторли вирусли инфекция ва грипп билан касалланиш кенг тарқалгани йўқ.

Соғлиқни сақлаш вазирлиги амалиётчи шифокорлар учун "парранда гриппи"га ташхис қўйиш бўйича услубий тавсияномалар ишлаб чиқди. Инфекцияга чалиниш ҳоллари тахмин қилинганда қўшимча текширувлар ўтказилади ва бу 1,5-2 соат ичида вирус хусусиятини аниқлаш имконини беради. Иккита асосий вирусология лабораторияси — Республика давлат санитария-эпидемиология назорати маркази ва Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Вирусология институти ҳузурида ташкил этилган Грипп миллий маркази ушбу тадқиқотлар учун зарур бўлган тест-тизимлар билан жиҳозланди. Зарурат туғилса, барча ҳудудий вирусология лабораториялари ҳам ана шундай реактивлар билан таъминланади.

Ўзбекистон Республикаси давлат чегаралари қўшни мамлакатлар ҳудуди билан кесишган жойларда, шунингдек, аэропортлар ва темир йўл бекатларида жойлашган 96 та санитария-назорат пунктининг ҳаммаси аниқ тартибда ишламоқда. Бу пунктлар ходимлари республикамизга келаётган йўловчилар соғлиғини назорат қилади ҳамда божхона хизматлари билан ҳамкорликда ҳудудимизга ҳукумат қарорига биноан турли мамлакатлардан экспорт қилиниши вақтинча тақиқланган озиқ-овқат маҳсулотлари олиб келинишининг олдини олади. Шуни қайд этиш керакки, бугун мамлакатимизнинг паррандачилик саноати аҳолимизни товуқ гўшти ва ундан тайёрланган маҳсулот билан деярли тўлиқ таъминлай олади. Шу билан бирга, деҳқон бозорларида сотилаётган барча гўшт ва сут маҳсулотлари ветеринария-санитария лабораториясида текширувдан ўтказилмоқда.

Давлат санитария-эпидемиология назорати хизмати "парранда гриппи" пайдо бўлишининг олдини олиш учун Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлигининг Давлат ветеринария бош бошқармаси билан ҳамкорликда иш олиб бормоқда. Бундан ташқари, Грипп миллий маркази мутахассислари Фанлар академиясининг Зоология институти билан биргаликда мунтазам равишда ёввойи сузувчи паррандаларни текширувдан ўтказиб турибди. Чунки айнан мана шу қушлар асосий касаллик ташувчилар саналади.

Амалиёт шуни кўрсатадики, инфекцияга қарши асосий ҳимоя "қуроли" — бу профилактикадир. Оддий санитария-гигиена қоидаларига риоя қилинса, ҳар қандай юқумли касаллик, жумладан, "парранда гриппи"нинг ҳам олдини олиш мумкинлигини эсдан чиқармаслик лозим. Ушбу касалликни юзага келтирувчи вирус атроф-муҳитга ўта чидамсиз бўлиб, юқори ҳароратда тез ўлади. Шу боис парранда гўштини истеъмол қилишдан олдин уни яхшилаб қовуриш ёки қайнатиш тавсия этилади.

Шуни яна бир бор таъкидламоқчиман, мамлакатимизда "парранда гриппи" қайд этилмаган. Ушбу инфекциянинг ҳудудимизга кириб келишининг олдини олиш учун барча керакли чоралар кўрилган. Бу ишда нафақат шифокорлар ва ветеринарлар, балки уй паррандасини боқаётган барча одамлар ҳам иштирок этиши лозим.

А. ИВАНОВА,
ЎзА мухбири.

ГАЗЕТХОН
сўз сўрайди

Савоб

Маҳалла ҳомийси

Жонкуяр инсон Шахрулло Абдуллаев бир неча йилдан бери Когондаги «Истиқлол» маҳалласига ҳомийлик қилиб келмоқда.

Унинг саъй-ҳаракати билан кўп қаватли уйлар орасида жойлашган маҳалла биноси мукаммал таъмирдан чиқарилди. Қўшимча иккита хона қурилиб, компьютерлар билан жиҳозланди.

Бундан ташқари, Шахрулло ака ижтимоий муҳофазага муҳтож, боқувчисини йўқотган оилаларга, ногиронларга ҳам баҳоли қудрат ёрдам бермоқда. Уларни ҳам моддий, ҳам маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватламоқда. Савобли ва хайрли ишлари билан кўпчилик корига яраётган саховатпеша кишилар ҳамиша бор бўлсин!

С.СОБИРОВА ва бошқалар.
Бухоро вилояти.

Таклиф

Янги рукнлар очилса...

Адабиёт ва санъат инсон маънавиятини юксалтиради. Шу боис буюк бобокалонларимиз асарлари ёшлар учун одоб, ахлоқ, инсонийлик, она Ватанни севишга чорлайдиган туганмас манбадир.

Бироқ бугунги кунда мактабни тугатаётган ёшларимизнинг аксарияти бошқа халқларнинг, жумладан, қўшни туркман, тожик, қозоқ ва қирғизларнинг адабиётини яхши билмайдилар. Республикамизда чиқиб турган газета-журналлар таҳририятлари шуни назарда тутиб, ўз нашрлари саҳифаларида «Қардошларимиз адабиёти», «Гулдаста» сингари янги рукнлар очиб, уларнинг адабиёти ва санъатининг тарихи, ҳозирги ривожи, шунингдек, чет эллик кино ва эстрада юлдузлари ҳақида мақолалар бериб боришса, фойдадан холи бўлмасди.

Аннамурод ЖУМАҚУЛИЕВ.
Сурхондарё вилояти.

Миннатдорлик

Раҳмат сизга, шифокорлар!

Қизим анчадан буён оғир бетоб эди. Маълум сабабларга кўра, уни операция қилдиришга қурбим етмасди.

Бу ҳақда Соғлиқни сақлаш вазирлигига мурожаат қилдим. У ердагилар бизни 14-болалар жарроҳлик шифохонасига йўллашди. Бизга шаҳар соғлиқни сақлаш бошқармаси беғараз ёрдам кўрсатди. Қизимни муваффақиятли операция қилишди. Бунинг учун мен бош шифокор М.Обидова, шифокор А.Убайдуллаева, жонлантириш бўлими бошлиғи М.Тўлагановага чин дилдан миннатдорчилик билдираман. Ҳомийлар ва шифокорлар йилида уларга улкан зафарлар тилайман.

Раҳмат сизга, оқ халатли халоскорлар!

Гулсина ҲУСНИДДИНОВА.
Тошкент.

Жавоб

Маҳсулот ҳақи бериладиган бўлди

Фарғона шаҳри Ёрмозор маҳалласида истиқомат қилувчи фермерлар И.Шерматов ва С.Жиянбековнинг «Халқ сўзи» газетасига ёзган шикоят хати вилоят "Pilla" ҳиссадорлик бирлашмаси томонидан ўрганиб чиқилди.

Шу жараёнда аризачилар топширган маҳсулот ҳақини ҳисоб-китоб қилишда мутасаддилар катта хатога йўл қўйишгани аниқланди. Пировардида фермерларга тез кунларда умумий даромад ҳисобидан 25 фоиз ўрнига 67,3 фоиз миқдорида иш ҳақи тўланадиган бўлди. Айни масала бирлашма бошқарувининг қатъий назоратига олинди.

К.СОИПОВ,
Фарғона вилояти «Pilla» ҳиссадорлик бирлашмаси бошқаруви раиси.

Кўнгилларда меҳр гулласин

Инсонларнинг бир-бирларига, яқинларига, касбу корига, энг асосийси, Ватанига бўлган меҳри дунёни янада гўзал, турмушни фаровон қилади.

Қўрғонтепа туманидаги Мурувват уйи, у ерда яшаётган болалар билан суҳбатлашсангиз, меҳрнинг нақадар қудратли куч эканига яна бир бор амин бўласиз. Бу ерда асосан ўзгалар парваришига муҳтож, ақлан заиф бўлган тиббий назоратда турувчи 4 ёшдан 18 ёшгача бўлган 270 нафар ногирон истиқомат қилади. Ушбу тиббий-ижтимоий муассасада болаларнинг соғлом тенгқурлари сингари яшашлари, билим олишлари учун етарлича шароитлар яратилган.Ўтган йили туман ҳокимлигининг ташаббуси билан бу ерда катта ободонлаштириш ишлари ташкил этилди. Муассаса биноси тўлиқ таъмирланиб, спорт-соғломлаштириш мажмуаси қуриб берилди. Ушбу хайрли ишга тумандаги кўплаб ҳожатбарор кишилар — ҳомийлар ҳам амалий ёрдам кўрсатишди. Қишда ҳам баҳор нафасини ҳис этиш, болаларнинг табиат гўзаллигидан баҳра олишларини таъминлаш мақсадида ҳар бир хонага хонаки гуллар экилди.

— Ҳар бир боланинг дардига малҳам бўлишга, кўнглига йўл топишга ҳаракат қиламиз, — дейди энага Турғуной Худоёрова. — Токи улар ўзларини ёлғиз-нотавон ҳис қилмасинлар, жамиятга фойдаси тегиши мумкинлигига ишончни сезсин ва яшашга иштиёқлари бўлсин.

СУРАТДА: Турғуной Худоёрова тарбияланувчи Равшанжонга хонаки гуллар ва уларнинг парвариши ҳақида сўзлаб бермоқда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган сурат.

> *Кўзимга тупроғингиз тўтиё,*
> *муаллимлар*
> **ЧАРХИЙ.**

Ўқитувчи қадри

Бир пайтлар газетада севикли шоиримиз Абдулла Ориповнинг бир мақоласини ўқиган эдим. Шоир ўзи ўқиган қишлоқ бошланғич мактабининг тасвирини берган. Бу уруш эндигина тугаган йиллар бўлса керак. Қишлоқда бир хонали мактаб биноси бўлган экан. Ўша хонада биринчи қаторда биринчи синф, иккинчи қаторда иккинчи синф, учинчи қаторда учинчи синф, тўртинчи қаторда эса тўртинчи синф болалари ўлтириб дарс тинглаганлар. Бир ўқитувчи шу ўқувчиларни ўқитган. Албатта, на ўқитувчи учун, на ўқувчилар учун бундай шароит ҳеч қандай қулайлик туғдирмас эди.

Мен бу мақолани ўқигач, ўзимга ўзим дедимки, раҳмат, ўша мактаб деб аталган хонага, раҳмат, ўша заҳматкаш, фидойи муаллимгаки, ўшандай мактабда ана шу муҳтарам ўқитувчининг дарсларини тинглаган ўқувчилар орасидан кейинчалик замонамизнинг атоқли шоири, фаол жамоатчи Аблулла Ориповдек бир фозил зот етишиб чиққан!

Бизнинг падари бузрукворимиз, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган ўқитувчи Пўлатжон домулла Қаюмов XX аср бошларида Қўқон шаҳрида усули жадид мактаби очиб, эл болаларига билим бериш билан машғул бўлганлар. Бундай мактаблар ўша вақтларда ҳам чоризм мустамлака маъмурларининг таҳдидига учраган, ҳам маҳаллий мутаассиб гуруҳларнинг қаршилигига дуч келган. Аммо бир гуруҳ ёш ўқитувчилар — Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий, Муҳаммаджон Холиқий, Ашурали Зоҳирий ва бошқалар бу йўлдан қайтмаганлар. Бу мактаблар ночор шароитда, нобоп биноларда иш кўрганлар. Аммо ёш ўқитувчиларнинг мақсад ва интилишлари юксак эди. Улар янги авлодни янгича руҳда шакллантирар эдилар.

Кейинчалик Пўлатжон домулла Қаюмовнинг мактабида ўқиб таълим олган ўқувчилардан Ўзбекистон Фанлар академиясининг икки президенти етишиб чиқди. Улар академик Теша Зоҳидов ва академик Убай Ориповлардир. Ўзбек илм-фани ва олий мактабининг таниқли арбобларидан академик М. Т. Ўрозбоев, М. М. Қориев, Юсуф Отабеков ва бошқалар ҳам шу мактабда ўқиган ёшлардандир.

1944 йилда Тошкентдаги Ўрта Осиё Давлат университети таркибида Шарқ факультети очилди (У ҳозир Тошкент Давлат Шарқшунослик институтига айланиб кетган). Ҳали мамлакатда фашизмга қарши қонли уруш давом этмоқда эди. Ўқув хоналари совуқ. Жиҳозлар етишмайди. Аммо факультетда машғулотлар жадал бошланиб кетган. Шарқ факультетида Тошкентдаги пешқадам шарқшунослардан кўплари дарс берар эдилар. Шулар орасида академик Галина Анатольевна Пугаченкова ҳам бор. Бу киши «Шарқ мамлакатлари моддий маданият тарихи»дан маърузалар ўқиганлар. Муаллима ўша кунларни ёдлаб, деган эдилар: «Тор ва совуқ хонада, аллақачон ишга яроқсиз бўлиб қолган столлар ортида, ярим синиқ курсиларда бир гуруҳ студентлар ўлтирадилар. Улар озғин, ранги ўчган, кийимлари юпун, қорни оч, ночор кўринишли ёшлар. Лекин ҳар бириси дарсни жон қулоғи билан тинглайди, имкон борича айтилганларни ёзиб олмоққа интилади: ҳар қайсисининг илмга, билмоққа интилиши чексиз. Мен кўп жойларда дарс берганман, лекциялар ўқиганман. Аммо Шарқ факультетида ўқитувчилик қилган вақтларимни умримнинг энг яхши йиллари деб биламан».

Дарҳақиқат, ўша бир гуруҳ талабалар орасидан кейинчалик уч академик, хизмат кўрсатган фан арбоблари, хизмат кўрсатган маданият ходимлари, давлат ва халқаро мукофот соҳиблари етишиб чиқди.

Ўқитувчининг хизмати шундай. У ёш авлодни илмфанга чорлайди. Мамлакатнинг, халқнинг келажагини ярата боради. У ўз шогирдлари, уларнинг муваффақияти билан фахр қилади. Шогирдлар, уларнинг ҳаёти, иши, фаолияти ўқитувчи ҳаётининг туб моҳиятини ташкил этади. Ўқитувчи билан ўқувчи ўртасидаги муносабатларнинг тўғри уюштирилмоғи муҳим аҳамиятга эга. Шуни ҳамиша ёдда тутмоқ керакки, ўқитувчи ўқувчидан кўра кўпроқ билимга эга. Ўқувчининг вазифаси ана шу билимни ўқитувчидан олмоқ. Ўқитувчи шунга ҳаракат қилади. Яъни ўз билимини ўқувчига етказмоққа интилади.

1945-46 йиллар. Биз Шарқ факультетининг II курсида ўқиймиз. Форс тилидан бир ўқитувчи дарс берар эди. У киши мадрасада таълим олган. Форс тилини, грамматикасини яхши билади. Матнларни эркин ўқиб, форсчадан ўзбекчага бемалол таржима қилади. Биз эса энди араб ёзувидаги матнларни ҳижжалаб ўқий олишга ўрганганмиз. Форс тили грамматикасини ҳам тўла ўрганиб бўлганимизча йўқ. Демак, муҳтарам ўқитувчимиз билимидан баҳраманд бўлишимиз зарур. Аммо ўқитувчимизда педагогик малака кўнгилдагидай эмас. Бор билимларини тингловчига етказиш усулларини яхши эгалламаган.

Бир куни факультет талабалар мажлисида ёши катта бир талаба бу ўқитувчини танқид қила кетди.

Шунда Шарқ факультетининг декани, доцент Абдураҳмон Ҳамроев ҳалиги талаба танқидига ўз муносабатини билдириб, шундай деди:

— Албатта, танқидда жон бор. Лекин ҳеч ким онадан ўқитувчи бўлиб туғилмайди. Малака инсонда аста-секин шаклланади. Шуни унутмангларки, ҳозирча бу домламизда мавжуд билимнинг юздан бири ҳам Сизларда йўқ. Сизлардан сабр ва қаноат, домладан ўз малакалари устида ишлашни сўраймиз.

Деканнинг бу сўзлари менга ёд бўлиб қолган. Орадан йиллар ўтди. Мен 1974-1979 йиллар давомида Тошкент Давлат Маданият институтининг ректори бўлиб ишлаганман. Шу фурсат давомида институт ўқитувчилари билан талабалар ўртасидаги муносабатларни белгилашда ўша Абдураҳмон Ҳамроев домулла айтган қоида асосида иш тутдим. Талабанинг вазифаси ўқитувчининг билимларини ўзига олмоқ, шу билан билим эгалламоққа одатланмоқ.

Кейинчалик Шайх Саъдийнинг «Гулистон» китобида шундай бир ҳикояни ўқидим:

Бир куни шаҳзода отаси — подшоҳ ҳузурига кўз ёши тўкиб келибди ва дебди:

— Бугун ўқитувчим мени урди.

Отасининг жавоби бундай бўлган экан:

— Мен сени ўқитувчининг ҳузурига унинг илмини олмоқ учун юбораман. Ундан шикоят қилиб келмоқ учун эмас!

Бир маҳал Москвада олий мактаб ходимларининг йиғилиши бўлди. Шунда айрим нотиқлар лекцияларга эркин қатнов ўрнатишни таклиф қилдилар. Муҳокама асосида олий мактаб ишларида бой тажриба эгаси бўлган бир арбоб сўзга чиқиб бундай деган эди:

— Биз ўқитувчининг бошини студентларнинг оёқлари билан ўлчамоққа йўл қўя олмаймиз. Чунки энг намунали студент ҳам биринчи дарсга етиб келмоқ ўрнига эрталабки уйқуни афзал кўради.

Эътироф

Гап шунда эдики, лекцияларга эркин қатнов тарафдорлари шу билан лекцияларнинг сифатини аниқламоқчи бўлганлар. Яъни кўп тингловчи келса, лекция қизиқарли ва ўқитувчи яхши. Кам келса, аксинча. Ваҳоланки, кундалик турмуш бундай соддаликни кўтармаслиги аниқ.

Ҳар ҳолда, ўқитувчи билан ўқувчи ўртасида ҳурматли масофа бўлмоғи шарт. Ҳар бир томон ўз ўрнида турмоғи ва шу масофани сақлаган ҳолда бир-бири билан муомала қилмоғи мақсадга мувофиқдир.

Ўзбекистон меҳнат фахрийларининг «Нуроний» жамғармаси фаоллари ва «Камолот» ижтимоий ҳаракати ёшлари тез-тез учрашиб турадилар. Мароқли суҳбатлар чоғида ёшлардан бири биздан сўраб қолдики, сизларнинг ёшлигингиз оғир, машаққатли шароитларда кечган. Қандай қилиб шундай шароитда ҳаётда эришган муваффақиятларни қўлга киритгансиз? Бу саволга битта жавоб бор. Катта авлоднинг ёрдами, қувватлаши ва парвариши туфайли! Агар катта авлод ғамхўрлик кўрсатмаса, ўз бой тажрибасидан олган сабоқларини ўргатмаса, ёш авлоднинг муваффақиятга эришмоғи қийин бўлади. Ёш авлодга оталарча ғамхўрлик кўрсатиш, уни ҳаётнинг мураккаб йўлларидан авайлаб етаклаб бориш катталарнинг бурчи, вазифаси.

Тарихдан бир мисол келтираман. Алишер Навоий 13-14 ёшлариданоқ гўзал шеърлар ёзиб элга танила бошлади. Ёш шоирнинг мухлисларидан бири Хуросон ҳукмдори Абулқосим Бобур Мирзо эди. У ёш Алишерни ўз хизматига олди, унга ҳомийлик қилди, истеъдодини ўстиришга ёрдамлашди. Аммо 1456 йили, Алишер 15 ёшда экан пайтда унинг тарбиячиси подшоҳ Абулқосим Бобур Мирзо ҳам, отаси Ғиёсиддин Баҳодир ҳам бирин-кетин дунёдан ўтишди. Ёш шоирга энди Ҳиротнинг мўътабар фозилларидан Саййид Ҳасан Ардашер ота ўрнига ота, ҳомий ўрнига ҳомий бўлди. У ҳар куни ёш Алишер билан учрашар, шеърларини тинглар, йўлйўриқлар кўрсатар, ҳамиша унга ёрдамлашар эди. Саййид Ҳасан Ардашер Навоийга ҳам меҳрибон устоз, отадай ғамхўр, ҳам дўст бўлди.

1469 йили Самарқанддан Ҳиротга қайтиб келган Алишер Навоий катта давлат арбоби ва шоир, мутафаккир бўлиб шуҳрат қозонди. Шу пайтдаги Навоий ва Жомий ўртасидаги дўстлик, маслакдошлик, ижодий ҳамкорлик жаҳон адабиёти тарихида кам учрайдиган нурли бир ҳодиса эди. Устоз Жомий Алишер Навоийнинг пири муршиди, устози, дўсти эди. Бу дўстлик бир умр давом этди. Жомий (1414-1492) Навоийдан 27 ёш катта эди. Буларнинг бир-бирига қадрдонлиги, меҳр-оқибати, доимий ижодий ҳамкорлиги ёрқин натижалар берган. Катта авлод ҳам, ёш авлод ҳам бу ибратли намунадан ўрнак олмоғи керак.

Мактаб ўқитувчи билан барқарор. Жамият эса мактаб орқали ўз келажагини қуради. Ўзбекистонда мактаб, ўқув-ўқитув соҳасида амалга оширилаётган тадбирлар мустақил республикамизда бу муҳим соҳага қанчалик катта диққат-эътибор қаратилаётганини кўрсатади. Ўтган йилнинг 26 ноябрида матбуотда эълон қилинган «Халқ таълими ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тизимини такомиллаштириш ва уни моддий рағбатлантиришни кучайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги Президент қарори фикримизнинг исботидир. Демак, бугуннинг диққат марказида муҳтарам зот — ўқитувчи туради.

Яна буюк бобомиз Алишер Навоийга мурожаат қиламиз. Чунки ўқитувчининг инсон ҳаётидаги ўрнини у кишидан ўтказиб таъриф эта олмаймиз:

> ***Ҳақ йўлида ким сенга***
> ***бир ҳарф ўқутмиш***
> ***ранж ила***
> ***Айламак бўлмас адо***
> ***онинг ҳақин юз ганж***
> ***ила.***

Маъноси: Ҳақ йўлида кимки, сенга азоб-уқубат чекиб бир ҳарфни ўқитган бўлса,

Унинг ҳақини юз хазина берган билан ҳам қоплаб бўлмайди.

Азиз ҚАЮМОВ,
академик.

Лукма

Ким нима ўқийди?

Кўпинча матбуотга алоқадор эканлигимизни эшитган ота-оналар нолиб қолишади:

— Газеталарда ўқийдиган ҳеч нарса қолмади. Қайси бирини варақласанг, кроссворд, жиноят тафсилотлари ҳақидаги мақолалар...

Бу ҳақли эътирозларга жавобан:

— Болаларингизга ўзингиз маслаҳатчи бўлинг. Тавсия қилинг, — десангиз,

— Э-э!.. — дея қўл силташади аксарият ота-оналар, — бунга вақт қани?

Мана шундай «қўл силташлар» меваси эмасмикин дейсиз, бугун билиб-билмай хато йўлларга кириб қолаётган ёшларимиз тарбиясидаги қусурларга қараб. Тарбия ишига ҳам вақтимиз йўқми?

Яқинда Ангор педагогика коллежида талабалар обуна бўлиб, ўқиётган матбуот нашрлари билан қизиқдик.

Минг нафарга яқин қиз таълим олаётган катта коллежда ҳаммамиз учун ҳамиша севимли бўлган «Саодат» журналига 1 тагина, «Санам» журналига 1,5 тагина обуна бўлинган. Парламент ва ҳукумат нашри — «Халқ сўзи» газетасига эса биттагина, у ҳам 6 ой учун обуна бўлинган, холос. «Даракчи» газетасига 39 та обуна бўлишибди.

Коллеж директорининг маънавият ва маърифат ишлари бўйича ўринбосари Рўзибой Қулсоатовдан бу рақамларни изоҳлаб беришни сўраганимизда:

— Ҳар кимнинг ихтиёри ўзида-да, — деди.

Тўғри, ҳар кимнинг ихтиёри ўзида. Аммо ижодий жамоамизнинг бир раҳбари бўларди, деярли ҳар куни «Кеча «Ахборот»да, «Давр»да қандай янгиликлар айтилди?, республика газеталарида қандай мақолалар чоп этилди?» деб сўрарди. Орамизда «Биз талаба эмасмиз-ку», деб норози бўладиганлар ҳам топилар эди, лекин ҳамма «Ахборот» кўрарди, марказий нашрларни ўқирди. Бир мамлакатда яшаб туриб, унинг ҳукумати олиб бораётган ички ва ташқи сиёсатдан бехабар қолиб, изза бўлишдан қўрқардик.

Аммо педагогика коллежида эса... Бу масалада раҳбариятнинг томошабин эканлигидан ҳайрон бўлдик.

Ж. ЭРГАШЕВА,
журналист.
Сурхондарё вилояти.

Рашид ГАЛИЕВ сурат-лавҳаси.

ҒАЛЛА ПУЛИ УНДИРИЛДИ

Сўнгги йилларда Сирдарё вилоятидаги "Оқолтиндон" тайёрлов корхонаси фермер хўжаликлари билан тузган контрактация шартномаларига амал қилмаётган, оқибатда далада тер тўкиб меҳнат қилаётган фермерлар топширган ғалласининг пулини ололмай сарсон бўлаётганди.

— Сирдарё туманидаги "Ғулом" фермер хўжалиги 2004 йил 30 сентябрь куни "Оқолтиндон" акционерлик жамияти билан шартнома имзолаган, унга кўра фермер хўжалиги тайёрлов корхонасига 32,5 тонна ғалла етказиб бериш мажбуриятини олган эди, — дейди вилоят хўжалик судининг судьяси Шавкат Элчибоев. — Фермер белгиланган муддатда шартномани бажарди. Тузилган шартноманинг 3,6 банди бўйича эса "Оқолтиндон" маҳсулотни қабул қилиб олгандан сўнг етти кун муддат ичида унинг ҳақини тўлаши лозим эди. Аммо тайёрлов идораси топширилган ғалла учун ҳисоб-китоб қилишни пайсалга сола бошлади.

Вилоят адлия бошқармаси "Оқолтиндон" акционерлик жамиятидан фермер фойдасига 2,5 миллион сўмдан зиёд асосий қарз ва 844 минг сўм пеня ундирилишини сўраб, хўжалик судига даъво аризаси билан мурожаат қилди. Бундан ташқари, адлия бошқармаси "Оқолтиндон"дан "Баротали ўғли Улуғбек", "Омонбой ўғли Тугал" фермер хўжаликларининг ҳам қарзларини ундириб беришни сўраб, хўжалик судига даъво аризалари киритди. Суд аралашувидан сўнг "Оқолтиндон" фермер хўжаликларига қарзларини тўлиқ қайтарди.

"Оқолтиндон" акционерлик жамияти раҳбарлари бундан тегишли сабоқ чиқариб, ўз зиммаларидаги масъулиятни чуқурроқ ҳис этган ҳолда фермерларни овора-ю сарсон қилишга чек қўйсалар, ажаб эмас.

Д.ЭСОНОВА,
ЎзА мухбири.

2006 йил – Ҳомийлар ва шифокорлар йили

Дуо олган деҳқонлар

Халқимизда "Бир қўлинг берганини иккинчиси билмасин" деган ажойиб мақол бор. Дарҳақиқат, одамларга яхшилик қилиш, қариялар, ногиронлар ва беморлар ҳолидан хабар олиш азалий урф-одатларимиздан ҳисобланади. Зеро, ҳадисларда ҳам "Аллоҳ таоло сахийдир, сахийликни севади. Яхшилик қилувчидир, яхшиликни яхши кўради" деб бежиз айтилмаган.

«Сиҳат-саломатлик йили» деб эълон қилинган ўтган йили Пскент туманида ҳам ҳомийлар тиббиёт соҳасига катта ёрдам кўрсатишди. Улар ҳаммаси бўлиб, 18 миллион сўм маблағ ажратишди. Бу маблағга замонавий тиббиёт ускуналари, аппаратлар сотиб олинди. Шунингдек, маблағнинг бир қисми қишлоқ врачлик пунктлари қурилишига сарфланди.

— Сиҳат-саломатлик йилида тиббиётга алоҳида эътибор берилди, — дейди туман марказий касалхонаси бош шифокори Муҳаббат Қодирова. — Аввало, ҳукуматимиз томонидан ажратилаётган маблағ кўпайтирилди. Қолаверса, ҳомийлик ёрдами кўрсатадиганлар ҳам кўпайди. Айниқса, шошилинч тиббий ёрдам ва тез ёрдам бўлимлари биноларини таъмирлаш, қишлоқ врачлик пунктларини қуришда уларнинг ҳиссаси катта бўлди. Шунингдек, ҳомийлар касалхоналаримизни замонавий ускуналар билан таъминлашга ҳам катта улуш қўшдилар.

Умуман, туманда ўтган йили тиббиёт соҳасида бир қатор ижобий ишлар амалга оширилди. Аввало, кўрсатилаётган хизмат сифати ошди. Масалан, илгари айрим беморлар касаллигини аниқлаш мақсадида пойтахтга ёки бошқа шаҳарларга боришга мажбур бўлган бўлишса, эндиликда улар шу ернинг ўзида даволанишмоқда. Қишлоқ врачлик пунктларининг бунёд этилганлиги эса одамларни бир неча чақирим йўл босиб, туман марказига бориш мушкулидан халос қилди.

Шу билан бирга, ногирон, боқувчисини йўқотган беморларга кўрсатилаётган тиббий хизмат ҳажми ошди. Масалан, 75 ногирон бола реабилитация, 67 бемор республика болалар ортопедия ва 8 нафар ўғил-қиз республиканинг бошқа марказларида ўз саломатлигини тиклади. Пойтахтимиздаги ихтисослашган кўз микрохирургияси марказида эса 7 нафар бола даволанди.

Шифокорларнинг аҳоли ўртасида турли мавзуларда ўтказган суҳбатлари ҳам ўз самарасини берди. Хусусан, 41-умумтаълим мактаби ва касб-ҳунар коллежида соғлом турмуш тарзини шакллантириш, энди оила қураётган ёшлар орасида гигиена маданияти, маънавий-ахлоқий тарбия мавзуларида суҳбатлар уюштирилди. Аёллар ва болалар саломатлигини муҳофаза қилиш мақсадида тиббий кўрик ташкил этилди. Натижада касалликлар сони кескин камайди.

Биз Пскент туманида ночор оилалар, фуқароларга саховатпешалик, беғараз ёрдам кўрсатиш бўйича қилинаётган ишлар тўғрисида сўз юритдик. Мамлакатимизда «Ҳомийлар ва шифокорлар йили» деб эълон қилинган жорий йилда ҳам бундай ижобий ишларнинг кўлами янада кенгайиши, шак-шубҳасиз.

Ҳосил КАРИМОВ,
"Халқ сўзи" мухбири.

ОЛАМ НАФАСИ

Янгиликлар, воқеалар, далиллар

Мусаффолик ... зарарлими?

Австралиянинг Сидней шаҳрида Ер сайёрасига энг кўп чиқинди чиқараётган давлатлар вакилларининг учрашуви бўлиб ўтмоқда. АҚШ, Ҳиндистон, Хитой, Жанубий Корея, Япония, Австралия ҳукуматлари вакиллари ҳамда 400 дан ортиқ халқаро ташкилот ва компаниядан делегациялар 2012 йилга бориб парник газлар миқдорини кескин камайтиришга қаратилган Киото протоколининг ижросини таъминлаш масалаларини муҳокама қилишмоқда.

Муҳокамаларда эътибор асосан экологияга зарар етказмайдиган технологияларни жорий этиш масаласига қаратилаяпти. Бироқ аксарият давлатлар вакиллари бундай технологияларни амалга татбиқ этиш учун Киото протоколида маълум имтиёзлар кўрсатилмаганидан норозилик билдиришаяпти.

АҚШ ва Австралия ошкора тарзда Киото протоколини имзоламаслигини билдириб келаяпти. Уларнинг фикрича, протоколдаги мажбуриятлар бажарилса, иккала мамлакат иқтисодиёти ҳам жиддий зарар кўради. Хитой ва Ҳиндистон ривожланаётган давлатлар протоколда келтирилган чеклашларни четлаб ўтса ҳам бўлади, деб ҳисобламоқда.

Табиатни муҳофаза қилувчи қатор халқаро ташкилотлар эса конференция иштирокчиларини мазкур масалада бир келишувга эришишни исташмаётганликда айбламоқда.

Сайловга рухсат этилди

Исроил ҳукумати Шарқий Қуддусда яшовчи фаластинликларга ҳам жорий йил 25 январда Фаластин парламенти учун бўлиб ўтадиган сайловларда қатнашишга рухсат берди. Ўтган ҳафтада мамлакат полицияси Шарқий Қуддусда сайловолди кампаниясини ўтказишни тақиқлаганди.

Бундан бир неча кун олдин Маҳмуд Аббос мазкур ҳудуд аҳолисига сайловда қатнашишга рухсат этилмаса, бутун мухториятдаги сайлов қолдирилишини айтганди. Исроил Қуддусни тўлиғича ўз пойтахти деб билади. Бироқ, фаластинликлар Шарқий Қуддус мухториятнинг маркази бўлишини хоҳлашади.

Хасталик одамга юқмасин

Туркия Бош вазири Режеп Тайиб Эрдоған мамлакатда икки кишининг ўлимига сабаб бўлган «парранда гриппи»нинг тарқалиши назорат остига олинганини маълум қилди. Шу кунга қадар мамлакатда 15 нафар одам ушбу касалликка чалингани тўғрисидаги расмий маълумот эълон қилингандан сўнг Туркия Бош вазири журналистлар учун махсус матбуот анжумани ўтказди. Унинг айтишича, ҳозирда ҳар куни 350-400 мингтагача паррандаларни оммавий кўмиш ишлари олиб борилаяпти.

Шунга қарамасдан, аҳоли орасида хавотирлар тобора кучайиб бораяпти. Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти мутахассисларининг таъкидлашича, «парранда гриппи»нинг одамдан одамга юқиш ҳолати ҳалигача кузатилмаган.

«Осонликча кетмаймиз!»

Сешанба куни Украина парламенти Юрий Ехануров бошчилигидаги Вазирлар Маҳкамасини истеъфога чиқариб юборгандан сўнг, кеча ҳукумат аъзолари мамлакат президенти Виктор Ющенко иштирокида фавқулодда йиғилиш ўтказди. Матбуот хизмати йиғилишда қандай масала кўрилишига аниқлик киритмаган бўлса-да, унда президентнинг Остонада олиб борилган музокаралар, хусусан, газ масаласи юзасидан ҳисобот бериши кутилмоқда. Мажлис арафасида Ю.Ехануров баёнот бериб, парламентнинг қарорини ҳуқуқий қоидаларга зид деб атади. «Ҳукумат 26 мартда сайланадиган парламент томонидан янги Вазирлар Маҳкамаси шакллантирилгунига қадар ўз ваколатларини сақлаб қолади ва ишлашда давом этади», дея баёнот берди у.

ИТАР-ТАСС тарқатган хабарларда айтилишича, айрим сиёсатчилар юзага келган вазиятда тўғридан-тўғри президентлик бошқарувини жорий қилиш таклифи билан чиқмоқда. Президент мухолифлари эса зудлик билан янги ҳукуматни шакллантиришни талаб қилишаяпти.

Метрополитенга сканер орқали

Лондонда одам танасида яширилган қурол, портловчи моддаларни аниқловчи сканерларни синовдан ўтказиш бошланди. Ушбу мосламаларни метрополитен ва поезд станцияларига ўрнатиш назарда тутилмоқда, деб хабар беради BBC News. Вокзал ва метрополитенда жуда катта одамлар оқими бўлганлиги сабабли ҳукумат ҳозирча бундай хавфсизлик тизимини кенг миқёсда жорий этишга шошилмаяпти.

Сканерлар синовини бошлаш тўғрисидаги қарор 2005 йил июль ойидаги террорчилик ҳаракатларидан сўнг, кузда мамлакат Транспорт вазирлиги томонидан қабул қилинганди.

Чавес яна Оқ уйдан норози

Венесуэла Президенти Уго Чавес Бразилиядан машқ самолётлари харид қилишида ва мамлакат ҳарбий ҳаво кучларига тегишли қирувчи самолётларга эҳтиёт қисмлар сотиб олинишида АҚШ ҳукумати қаршилик қилаётганидан норози эканлигини таъкидлади. Уго Чавес аҳвол шу тарзда давом этса, қирувчи самолётларнинг янги авлодини Россия ёки Хитойдан ҳам харид қилиши тўғрисида огоҳлантирган.

Миллий ҳамда чет эл валютасидаги
барча банк хизматлари
Сизнинг муваффақиятингиз учун!
«ПАХТАБАНК» ФАРОВОНЛИГИНГИЗ КАЛИТИДИР!

14 январь — Ватан ҳимоячилари куни

Самарқанд шаҳридаги сержантлар тайёрлаш мактаби Қуролли Кучларимиз сафларига юксак малакали, профессионал кичик командирлар тайёрлаб берадиган нуфузли билим масканларидан саналади. Бугунги кунда ушбу мактабда қатор мутахассисликлар бўйича кўплаб тингловчилар сабоқ олишиб, ўз билим ва малакасини оширмоқдалар. Дарслар шинам ва қулай ўқув хоналарида, замонавий ўқув қуроллари, барча зарурий кўргазмали қуроллардан фойдаланган ҳолда олиб борилади.

ПРОФЕССИОНАЛЛАР МАКТАБИ

— Қуролли Кучларда олиб борилаётган ислоҳотлар сабаб, сержантлар тайёрлаш мактабида ҳам қатор ўзгаришлар амалга оширилди, — дейди тарбиявий ишлар цикли бошлиғи подполковник Инъомжон Тўйчиев. — Цикл ўзгариб, уч йўналишга бўлинди. Яъни, тарбиявий ишлар, педагогика-психология ҳамда Ўзбекистон тарихи цикллари. Бундан ташқари, тингловчиларнинг билимини ҳар томонлама бойитиш учун бир қатор янги фанлар ҳам ўтилаяпти. Жумладан, маркетинг хизмати, менежментлик, тадбиркорлик ва албатта, ўқишга қабул қилинган ҳар бир тингловчига чет тилларидан бирортаси ўргатилади. Айни пайтда таҳсил олаётган тингловчилар мактабга қабул қилинганига ҳали унчалик кўп бўлгани йўқ. Шундай бўлса-да, ҳар бирининг билимга чанқоқ ва зеҳни ўткирлиги кўриниб турибди. Тингловчилардан Дилмурод Аҳмадов, Акмал Қудратов кабилар аллақачон устозлар назарига тушган посбонлардан.

Дарҳақиқат, бугунги посбонга талаблар ўзгача. Улар нафақат жисмонан чиниққан ва жанговар билимларни пухта ўзлаштирганликлари, балки интеллектуал салоҳиятининг юқорилиги, дунёқарашининг кенглиги, замонавий техника воситаларидан фойдалана олишлари ва ҳар қандай жойда етакчи бўлишлари билан ҳам ажралиб туриши керак. Шу билан бирга, посбонлар нафақат Қуролли Кучларда, балки мамлакат миқёсида олиб борилаётган ислоҳот ва янгиланишлардан, иқтисодий ўзгаришлардан ҳам хабардор бўлмоғи лозим. Чунки иқтисодиётимиз қанчалик мустаҳкам бўлса, армиямиз қудрати ҳам шунчалик ошиши барчага маълум. Ёш аскарларга устозлик қиладиган сержантлар эса ана шундай сифатларни нафақат чуқур эгаллаган, қолаверса, уларни хизматга татбиқ этиб, ўз қўл остидагиларга ўргата оладиган даражада юксак маҳорат эгалари бўлиши талаб этилмоқда. Бу борада мактабда йўлга қўйилган ишлар ибратга сазовор. Жумладан, компьютер синфида бўлганимизда, замонавий техника воситаларидан бемалол фойдаланиб, зарур маълумотларни интернет тизимидан олишни уддалаётган посбонларга дуч келдик. Бу ерда мактаб тингловчиларига ўқитувчи Отабек Шарипов билан капитан Дмитрий Хван компьютер саводхонлигидан маълумотлар бермоқда.

Мустақил тайёргарлик дарсларида ҳам бўлажак армиямиз таянч устунларига қулайликлар яратиш мақсадида бой кутубхона фаолият кўрсатмоқда. Ўқув адабиётлари бўлими мудираси Зулфия Мансурова билан бадиий китоблар бўлими мудираси Наргиза Баҳовутдиноваларнинг билдиришича, кутубхона яқинда яна беш юздан зиёд янги адабиётлар билан бойитилган. Шунингдек, газета ва журналлар ҳам олинади.

— Баъзан қўлимиз-қўлимизга тегмай қолади, — дейди мудиралар кулиб. — Чунки тингловчилар жуда талабчан, билимга чанқоқ. Мактабимизда доимий хизмат қилаётган офицерларнинг ҳар бири, сержантлардан Асқар Хушназаров, Шавкат Назаров, Шариф Йўлдошев, Татьяна Ятманова, Маша Красиковалар энг фаол китобхонларимиз.

Оммавий қирғин қуролларидан ҳимояланиш тайёргарлигидан тингловчиларга сабоқ берадиган подполковник Турсунбой Бўриев, ўқув хонаси кўргазмали қуроллар билан бойитилгани ва махсус — ўт очиш қуроллари бурчаги ташкил этилганини билдирди.

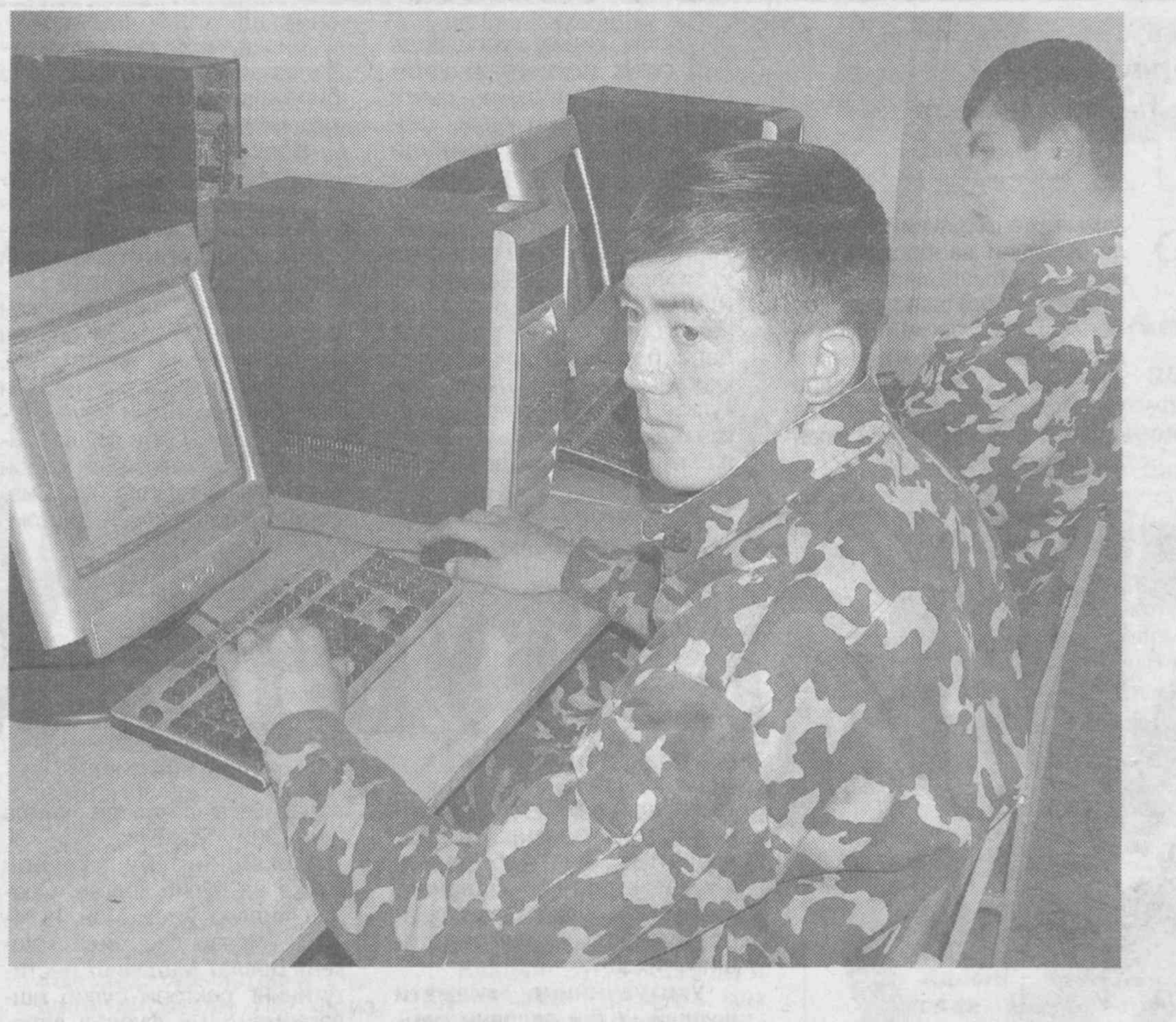

— Ушбу тадбирнинг ўзига хос аҳамияти бор, — дейди подполковник Т. Бўриев биз билан суҳбатда. — Тингловчиларга янада тушунарли бўлиши ва уларда амалий кўникма кўпроқ ортиши учун тинимсиз изланишлар олиб бормоқдамиз. Жанговар қуролларнинг кўргазмали тасвирлари, макетли ўт очиш (огнемёт) тренажёри ўрнатилган. Дала ўқув машғулотларида ўт очиш усуллари чуқур ўргатилади. Янги дастурлар бўйича дарслар давлат тилида олиб борилади.

Реактив пиёдалар ўт очиш қуролини ўрганаётган тингловчи Одил Низомов ушбу тайёргарликдан кўп нарса ўрганганини эътироф этаркан, сабоқдош дўстлари Шуҳрат Усмонов, Камолиддин Ҳайдаров ва Ғайрат Сатторовлар билан ўзаро ҳамфикр ва мусобақадош эканликларини гапириб ўтди. Бундан ташқари, мактабда шинам таъмирланган, кўплаб тренажёрлар билан тўлдирилган спорт зали ҳам ишлаб турибди.

— Жанговар муваффақиятларга эришишда спортнинг роли ҳам муҳим, — дейди мактаб бошлиғининг тарбиявий ишлар бўйича ўринбосари подполковник Сейфат Сулаймонов. — Посбонларимиз орасида спорт соҳасида нуфузли натижаларга эришганлари ҳам талайгина. Мақсадимиз — янаям юқорироқ натижаларга эришиш.

Ёшин ҲАКИМОВ,
катта лейтенант.
К. ТЎРАЕВ олган сурат.

КУРСАНТЛАР ТАШРИФИ

Ўзбекистон мудофаасига кўмаклашувчи “Ватанпарвар” ташкилоти вилоят кенгашига қарашли Бухоро автомобиль мактабида 75 нафар курсант ҳайдовчилик сирларини ўрганмоқда.

Улар навбатдаги — баҳорги чақириқда Қуролли Кучларимиз сафига қўшилади. Ватан ҳимоячилари куни арафасида бир гуруҳ курсантлар вилоят марказидаги ҳарбий қисмга келиб, аскарлар ҳаёти, улар учун яратилаётган шарт-шароит билан танишдилар.

Бўлажак Ватан посбонлари ҳарбий хизматчилар билан бирга ўз куч ва маҳоратларини синовдан ўтказди. Тош кўтариш, пневматик қуролдан нишонга олиш, турникка тортилиш, арқон тортиш бўйича ўтказилган мусобақалар армиямиз сафига муносиб посбонлар тайёрланаётганидан далолат берди.

Э.ЁДГОРОВ,
ЎзА мухбири.

Муқояса

СИЗГА ҲАВАСИМИЗ КЕЛДИ, ТАЛАБАЛАР!

Бугун биз учун тарихга айланиб қолган Сиҳат-саломатлик йилининг 28 декабрида, Ҳомийлар ва шифокорлар йили арафасида Юртбошимиз пойтахтимизда амалга оширилган бунёдкорлик ва ободонлаштириш ишлари билан танишди. Давлатимиз раҳбари Мустақиллик майдонида қад ростлаган бахтиёр она монументи пойига гулчамбар қўяркан, ушбу ҳайкални “Мустақиллик ва эзгулик монументи” деб номлашни таклиф қилди. Зеро, масъум гўдагини бағрига босиб турган она сиймоси ниҳоятда ўзбекона, латиф ва мунис бўлиб, унга олиб борадиган оқ поёндоз шаклидаги йўлакча ҳам рамзий маънога эга. Гўёки ўзбекнинг аёли, онаси Ўзбекистон тупроғида туриб бутун дунёга тинчлик, осойишталик ва оқлик тилаётгандек.

Юртбошимиз Мирзо Улуғбек номидаги Ўзбекистон Миллий университети ҳамда Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент Давлат техника университетида таҳсил олаётган талабаларнинг турар-жойларида бўлиб, улар билан дилдан суҳбатлашганида мен ўзимнинг талабалик йилларимни эслаб кетдим.

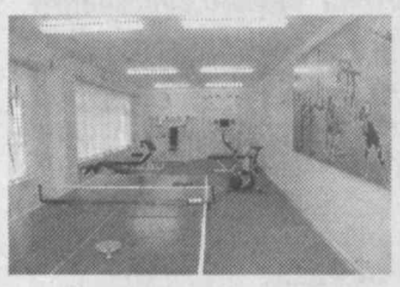

1966 йилда биз филология факультетининг биринчи курсида ўқирдик. Университетнинг факультетлари шаҳарнинг турли жойларида жойлашганди. Бизнинг факультетимиз Амир Темур хиёбонининг шундоққина биқинидаги ғиштин бинони эгаллаган бўлиб, ётоқхоналар география факультетининг эски биносида ҳамда Талабалар шаҳарчасида эди. Ҳозирги «Демир» супермаркети ўрнидаги ҳайҳотдек бинода бўлажак файласуфу тарихчилар таҳсил кўришган.

Аввало, аудиториялар етишмаслиги, қолаверса, ўша йилдаги зилзила оқибатида қатор ўқув бинолари жиддий шикастланганлиги сабабли, дарслар икки сменада ўқитиларди. Дарсликлар ҳам тақчил. Битта китобни бутун факультет талабалари навбат билан ўқиган пайтларимиз ҳам кўп бўлган. Кутубхоналардан керакли адабиётларни олиш учун ҳафталаб навбатда турардик.

Ётоқхоналар жуда абгор эди. Газ деган нарса умуман йўқ. Хоналар совуқ, иситилмайди. Овқатни электрплитада бир амаллаб пиширамиз. Ҳар куни ошхонада овқатланиш чўнтакка оғирлик қиладиди. Сентябрнинг ўрталаридан бошлаб пахтага кетамиз. Шундай пайтлар ҳам бўлганки, ноябрнинг охирларида, далада қорайган ғўзапоядан бошқа ҳеч нарса қолмаган, биз эса қорда дилдираб, совуқдан жунжикиб, ғўзапоязор (пахтазор дейишга тилим бормайди)да узукун тентираймиз. Қуп-қуруқ далада булар нима қилиб юрибди, дейдиган одамнинг ўзи йўқ. Алам қиладигани шуки, йўқ пахтага кун ўтказиб, маза-матрасасиз макарон овқат эганимиз учун қарздор бўлганмиз. Бу ҳақда ғиринг деб оғиз очгудек бўлсак, тақдиримиз тайин: ўқишдан ҳайдаламиз.

Бир хунук воқеа сира хотирамдан кўтарилмайди. Биз бешинчи курсга ўтиб, энди икки-уч кун ўқигандик. Кечқурун биринчи ётоқхонада кўтарилган қийчув овозлари бора-бора ростакам йиғига айланиб кетди. Ҳаммамиз пастга тушдик. Не кўз билан кўрайликки, эндигина биринчи курсда ўқиётган қашқадарёлик қиз ётоқхонадан йигирма метрча нарида чўзилиб ётарди. У ўзи яшаётган хонани тозалаб, ташқарига ахлат ташлагани чиққанида, ерда узилиб ётган электр симини босиб олган экан. Қизгина зудлик билан чақирилган “Тез ёрдам” келгунча узилиб бўлди. Курс раҳбари ва яқин курсдошлари жасадини машинага солиб юртига олиб кетишди.

Ушбу айтганларим, эҳтимол, бугунги талабаларга эртакдай туюлар. Чунки улар бутунлай бошқа шароитда ўқишади ва яшашади. Замонавий мебель, жиҳозлар, техника воситалари, маиший ускуналар билан таъминланган компьютер, ажойиб кутубхоналар, нафақат босма нашрлар, балки электрон дарсликлар, қўлланмалар, ораста ва файзли турар жойлар уларнинг хизматида. Юртбошимиз ва ҳукуматимиз уларга доимий ғамхўрлик кўрсатмоқда. Бундай меҳрибонликка фақат «аъло» баҳолар билан ўқиш орқалигина жавоб бериш мумкин.

Гулчеҳра ЙЎЛДОШЕВА,
“Халқ сўзи” мухбири.

Спорт

«Оқ танли Тайсон» американикни нокаутга учратди

Германиянинг “Universum Box-Promotion” бокс федерациясига тегишли **www. boxing. de** интернет сайтида Фабиан Вебернинг ана шундай сарлавҳа остидаги мақоласи эълон қилинди. Унда ўтган шанба куни Гамбург шаҳрида бўлиб ўтган, 2006 йили бокс соҳасидаги илк ғалабалардан бири ҳақида ҳикоя қилинади.

“Оғир вазн тоифасида курашадиган ўзбекистонлик боксчи Руслан Чагаев америкалик боксчи Роб Кэллоуэй билан рингга тушди ва иккинчи раунддаёқ рақибини нокаутга учратиб, ўз маҳоратини яна бир бор намойиш этди.

Чагаевнинг ўта кучли зарбаси америкалик Кэллоуэйга жангни давом эттириш имконини бермади. Америкалик боксчи ерга қулаганидан сўнг ҳакам ҳисобни очди, бироқ Кэллоуэй карахт ҳолатга тушиб, нима бўлганини анчагача фарқлай олмай ётди. Шундай қилиб, Чагаев ўз фаолияти давомидаги 19-ғалабасига эришди. Русланнинг профессионал рингдаги биргина техник дурангли натижаси 2002 йил октябрида АҚШда худди мана шу рақиби билан бўлиб ўтган жангда қайд этилган эди.

Чагаевни “Оқ танли Тайсон” деб атайдилар ва шунга мос равишда у ўз устида жуда кўп ишлайди. Ўзбекистонлик чарм қўлқоп устаси рингда бешафқат ва жангари одамга ўхшаб кетса-да, ҳаётда мулойим ва хушмуомалалиги билан бокс ишқибозлари орасида катта меҳр қозонган”, — деб ёзади германиялик журналист.

“Жаҳон” ахборот агентлиги мухбири билан суҳбатда боксчимиз бўлиб ўтган жанг ҳақидаги фикрлари билан ўртоқлашди.

— Бу жанг мен учун муҳим аҳамият касб этди. Ўтган сафарги беллашувимиз давомида рақибим кўзидан лат етган ва шу сабабли жанг дуранг натижа билан тугади, деб эълон қилинган эди. Лекин кўп ўтмай Кэллоуэй Интернет орқали мендан кучлироқ экани ва мен билан яна бир бор рингга чиқиш истаги борлигини эълон қилди. Мен унинг таклифини қабул қилдим — жанг Гамбургда бўлиб ўтди. Ким нималарга қодир эканини ҳамма ўз кўзи билан кўрди. Йил мен учун муваффақиятли бошланди. У мамлакатимиз ва барча юртдошларимиз учун ҳам омадли келишига тилакдошман!

“Жаҳон” АА.

СОБИҚ ШОГИРДЛАРНИНГ АГАМУРОДОВГА ЖАВОБИ

Мамлакат чемпиони “Пахтакор” Бирлашган Араб Амирликларида ўқув-йиғин машғулотларида қатнашаётганлиги ҳақида хабар берган эдик. ЎФФ ахборот-таҳлил бўлимидан олинган хабарда айтилишича, ҳамюртларимиз машғулот давомида бир неча ўртоқлик учрашувларида ҳам иштирок этдилар. Маҳаллий “Аджан” ва Алматининг “Қайрат” жамоалари билан ўтказилган учрашувлар ҳам қизғин курашлар остида ўтди. Иккала учрашувда ҳам “Пахтакор” 2:0 ҳисобида зафар қучди. Айниқса, Қозоғистон клуби билан бўлган учрашув ниҳоятда муҳим эди. Чунки айни кунларда “Қайрат”ни “Пахтакор”нинг собиқ мураббийси Тачмурат Агамуродов бошқармоқда. Равшан Ҳайдаров шогирдлари учрашувда рақибларидан ҳар томонлама устун эканликларини исботлаб, дарвозага иккита жавобсиз тўп киритдилар.

Мамлакатимиз бош жамоаси бугун Москвага МДҲ чемпионлари кубогида қатнашиш учун жўнаб кетади. Вакилларимиз гуруҳидан “Динамо” (Тбилиси), ЦСКА (Москва) каби кучли жамоалар жой олган. Ушбу нуфузли мусобақада ҳам “Пахтакор”га омад ёр бўлсин!

З. ЖОНИБЕКОВ,
“Халқ сўзи” мухбири.

«САНИПЛАСТ» ЎЗБЕКИСТОН-ИСРОИЛ ҚЎШМА КОРХОНАСИ

ТОМЧИЛАТИБ СУҒОРИШ ТИЗИМЛАРИНИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШДА КЎП ЙИЛЛИК ТАЖРИБАГА ЭГА БЎЛГАН ЎЗБЕКИСТОНДА ЯГОНА КОРХОНА СИФАТИДА ҒЎЗАНИ, БОҒ ВА ИССИҚХОНАЛАРНИ ТОМЧИЛАТИБ СУҒОРИШ ТИЗИМЛАРИНИ

СОТИБ ОЛИШНИ ТАКЛИФ ЭТАДИ.

«САНИПЛАСТ» ҚЎШМА КОРХОНАСИ ЛОЙИҲАЛАРНИ АМАЛГА ОШИРАДИ, МАТЕРИАЛЛАРНИ ЕТКАЗИБ БЕРАДИ ВА МОНТАЖ ИШЛАРИНИ БАЖАРАДИ. БИЗНИНГ МУТАХАССИСЛАРИМИЗ ЭКИНЛАРНИ СУҒОРИШ ВА ЎҒИТЛАШДА МАСЛАҲАТЛАРИНИ АЯМАЙДИЛАР.

Сервис хизмати кўрсатиб, эҳтиёт қисмларни етказамиз.

Хизмат сифатига кафолат берамиз.

Мурожаат учун манзил: Ўзбекистон Республикаси, 700187, Тошкент ш., «Қорасув-4» мавзеси, 11-уй.
Телефонлар: 65-18-56, 65-14-59.

Маннон Уйғур номидаги Тошкент Давлат санъат институти жамоаси Драма ва кино актёрлиги кафедраси профессори, Ўзбекистон халқ артисти Турғун Азизовга рафиқаси

Роза АЗИЗОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Давлат жаҳон тиллари университети ректорати ва жамоат ташкилотлари халқаро журналистика факультети ўқув ишлари бўйича декан ўринбосари Саодат Султонсаидовага ўғли Оммавий коммуникация ва ахборот технологиялари кафедраси ўқитувчиси

Музаффар СУЛТОНСАИДОВнинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«Фан» нашриёти маъмурияти нашриёт ходими Ниғматжон Жўраевга онаси

ХАЙРИНИСО аянинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

«Ўзспиртсаноат» акциядорлик компанияси жамоаси компания бошқаруви раиси ўринбосари Эркинжон Ураловга волидаи муҳтарамаси

ХОСИЯТ аянинг

вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир Аббосхон УСМОНОВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 359. 34270 нусхада босилди,
ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ҳамда Баҳодир Файзиев томонидан саҳифаланди.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

t -Тижорат материали

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — А. Ҳайдаров.
Навбатчи — С. Ҳайдаров.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 20.30 Топширилди — 20.50 1 3456